

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 223.266 van 25 april 2013
in de zaak A. 207.641/VII-38.724.**

In zake : Conny BAERT
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bram De Smet
kantoor houdend te 9100 Sint-Niklaas
Vijfstraten 57
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de DEPUTATIE VAN DE PROVINCIE
OOST-VLAANDEREN

Tussenkommende partijen :

1. Sammy BAERT
2. Brigitte SABBE
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Bruno Van Cauwenbergh
kantoor houdend te 9308 Aalst - Hofstade
Steenweg op Dendermonde 149
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 10 januari 2013, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van het besluit van de deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen van 8 november 2012 houdende uitspraak over het beroep ingediend tegen de beslissing van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde van 21 mei 2012, waarbij aan Sammy Baert en Brigitte Sabbe een milieuvergunning wordt verleend voor het houden van zestien honden.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 28 maart 2013.

Kamervoorzitter Luc Hellin heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Bram De Smet, die verschijnt voor de verzoekster, jurist Christophe Wille, die verschijnt voor de verwerende partij, en advocaat Bruno Van Cauwenbergh, die verschijnt voor de tussenkomende partijen, zijn gehoord.

Eerste auditeur Peter Provoost heeft een andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Tussenkoms

3. Met een op 11 februari 2013 ter post aangetekend verzoekschrift vragen Sammy Baert en Brigitte Sabbe om in het geding te mogen tussenkomen.

Er is grond om dat verzoek in te willigen, wat betreft het administratief kort geding.

IV. Feiten

4.1. De verzoekster en de tussenkomende partijen wonen naast elkaar aan de Langestraat in Dendermonde. De woningen zijn gelegen in woongebied met landelijk karakter.

4.2. Op 27 januari 2012 dienen de tussenkomende partijen een milieuvergunningsaanvraag klasse 2 in, voor een inrichting waar "gemiddeld 15 met een maximum van 20 volwassen honden (mopshonden)" worden gehouden. Tijdens het openbaar onderzoek dient de verzoekster een bezwaarschrift in.

4.3. Op 21 mei 2012 verleent het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde een vergunning voor het houden van zestien honden. Er worden bijzondere vergunningsvoorwaarden opgelegd.

Wat de geluidshinder betreft wordt gesteld dat de honden 's nachts binnen gehouden dienen te worden en dat alle rustverstorende activiteiten verboden zijn tussen 20 uur en 8 uur.

4.4. De verzoekster dient een administratief beroep in.

4.5. Hierop geven de afdeling Toezicht Volksgezondheid en de afdeling Milieuvergunningen Oost-Vlaanderen een gunstig advies.

De provinciale milieudeskundige geluid adviseert voorwaardelijk gunstig. Omwille van de vaststellingen bij een geluidsonderzoek meent hij dat als bijzondere vergunningsvoorwaarde zou moeten worden opgelegd dat de honden binnenin een woonruimte of gelijkwaardig afgeschermd binnenruimte dienen te worden gehouden en dat verboden wordt om de honden in de tuin te laten lopen.

De provinciale milieudeskundige adviseert voorwaardelijk gunstig, in dezelfde zin als de provinciale milieudeskundige geluid.

De Provinciale Milieuvergunningscommissie adviseert voorwaardelijk gunstig, in gelijkaardige zin als de provinciale milieudeskundige geluid.

4.6. Op 8 november 2012 wordt de bestreden beslissing genomen : de door het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde verleende vergunning wordt bevestigd.

Zij luidt onder meer als volgt :

"2. Motivering

Planologische aspecten

De woning met tuin waarin de dieren gehouden worden, is volgens het gewestplan 'Dendermonde' gelegen in een woongebied met landelijk karakter.

Uit de aanvraag blijkt duidelijk dat het houden van deze honden een hobby is zonder de bedoeling om er een commerciële activiteit van te maken. Het maakt in die zin een onderdeel uit van de woonfunctie. De dieren vertoeven hoofdzakelijk binnen de woning en worden af en toe eens buiten gelaten in de tuin. Het betreffen kleine honden met een schofthoogte van maximaal 20 cm.

Milieuhygiënische aspecten en bespreking beroepsargumenten

De honden verblijven in de woning (living, keuken en veranda).

Wanneer er een nest is, wordt deze afgezonderd in de woonruimte. Dit is ook het geval wanneer een teefje loops is. Vanaf de leeftijd van 5 à 6 jaar worden de teefjes gesteriliseerd.

Er zijn geen kooien of hokken die bijkomend moeten gereinigd worden. De uitwerpselen worden dagelijks ingezameld (in een papieren zak die dan in de vuilniszak voor restafval wordt gedeponneerd).

Zoals reeds hoger vermeld verblijven de honden in de woning of bevinden zij zich buiten op het afgesloten grasperk. De oprit naar de garage is afgesloten door een hekken. In principe is er dus geen gevaar van losbrekende honden.

In de veranda is een extra bakstenen muur gemetst. In de keuken is er langs de kant van de appellanten een keukenwand geplaatst. De living paalt niet rechtstreeks aan de gemene muur met de naburige woning. De ramen van de living zijn tot een bepaalde hoogte onzichtbaar gemaakt zodat de honden geen zicht hebben op het straatgebeuren.

Op regelmatige tijdstippen worden de honden buiten gelaten (hangt ook af van de weersomstandigheden). In principe is er altijd iemand aanwezig wanneer de honden buiten vertoeven. De tuin is langs de perceelsgrens met de

appellanten beplant met een wintergroene haag.

De honden worden 2 x per dag gevoederd.

Door geluidskundigen van het PCM werd een geluidsonderzoek verricht in de tuin van beroepers woning, op dinsdag 24 juli 2012 tussen 10:05 en 12:20 uur.

Tijdens dit onderzoek waren honden op het buitenterrein aanwezig en was het geblaf van de honden slechts vijf maal duidelijk hoorbaar in beroepers tuin. Gezien de tijdsduur tijdens dewelke geblaf van de honden werd waargenomen niet boven de 10% van de meetduur uitsteeg en de gekozen meetperiode als representatief mag worden aanzien voor de gehele dagperiode, dient het waargenomen geblaf als 'incidenteel' geluid te worden gecatalogeerd.

Uit het meetverslag van het geluidsonderzoek blijkt voorts dat het allerhoogst waargenomen LAeq, 1s, max-niveau van het geblaf van buiten lopende mopshonden 63,2 dB(A) bedraagt. De vigerende geluidsnorm voor incidenteel geluid overdag bedraagt in dit geval 55 dB(A) (woongebied). Tijdens voormeld geluidsonderzoek werd derhalve een duidelijke overschrijding van de dagnorm vastgesteld.

Tijdens de zomerperiode bij warmer weer, zoals het geval was bij het plaatsbezoek, is het realistisch om de honden na 19:00 of vóór 7:00 uur nog buiten te laten lopen. Aangaande de vigerende geluidsnormen tijdens de avond en de nacht dient in dit verband dan ook het volgende opgemerkt. Gezien enerzijds de toepasselijke waarde (TW=RW-5) tijdens de avond en de nacht 5 dB(A) lager is dan tijdens de dag en anderzijds de toelaatbare bovengrens boven de TW eveneens verlaagd is met 5 dB(A), wordt de vigerende geluidsnorm voor de avond- en nachtperiode 10 en 15 dB(A) strenger dan de dagnorm, met name gelijk aan 45 dB(A) voor de avond en 40 dB(A) voor de nachtperiode.

Een LAeq, 1s, max-niveau van 63,2 dB(A) zal tijdens de avondperiode en nachtperiode derhalve een significante overschrijding van ca. 18 dB(A) en 23 dB(A) respectievelijk veroorzaken t.o.v. de vigerende geluidsnorm =45 dB(A) en 40 dB(A).

Hierbij dient evenwel op gewezen dat de waargenomen overschrijdingen volledig worden veroorzaakt door geblaf van honden die in de tuin lopen. Indien de dieren binnen gehouden worden zal zich geen akoestisch probleem van normoverschrijding meer stellen gelet op de bouwakoestische isolatie van een woongebouw.

Het voorzien van een comfortabele binnenruimte waarin de dieren kunnen verblijven zonder dat ze nog buiten moeten komen zou derhalve een oplossing van het probleem van de akoestische overschrijding kunnen bieden.

De deputatie wijst erop dat na gemotiveerde vaststelling van geluidshinder, waarvan de provinciale en gemeentelijke diensten in kennis zijn gesteld, de vergunning kan worden herbekeken.

(...)"

V. Onderzoek van de vordering

5. Luidens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de bestreden beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

6. Met betrekking tot de tweede voorwaarde van voornoemd artikel 17, § 2, stelt de verzoekster dat aangezien het om de regularisatie gaat van een bestaande toestand, er geen prognose dient te worden gemaakt van de te verwachten hinder, maar dat de reële hinder kan worden vastgesteld.

Zij verwijst naar de metingen gedaan door de provinciale geluidsdeskundige, die tot de vaststelling is gekomen dat tijdens een geluidsonderzoek uitgevoerd op dinsdag 24 juli 2012 de honden van de tussenkomende partijen in de tuin rondliepen en dat tijdens dit onderzoek een geluidsmeting is uitgevoerd tussen 10:05 en 12:20 uur, in een meetpunt gesitueerd in de tuin van de verzoekster en dat het geblaf duidelijk hoorbaar was in dat meetpunt.

Ter hoogte van dit meetpunt werd 63,2 dB(A) gemeten. Deze waarde overschrijdt zowel tijdens de dag-, avond- als nachtperiode de vigerende normen van het besluit van de Vlaamse regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (Vlarem II) met respectievelijk 8,2 dB(A), 18,2 dB(A) en 23,2 dB(A). De verzoekster is van oordeel dat vaststaat dat er ernstige geluidshinder wordt veroorzaakt omdat het geblaf van de honden hinderlijk is en dat dit gelet op de grote overschrijding van de richtwaarden ernstig is.

Daarenboven blijkt uit het verslag van de geluidsdeskundige dat

de geluidsproductie ongeveer 30 dB(A) meer bedraagt dan het aanwezige omgevingsgeluid. Hierdoor is het geblaf van de honden zeer duidelijk waarneembaar, ook binnenskamers. De honden van de tussenkomende partijen zitten echter meerdere uren per dag buiten, waardoor het geblaf constant aanwezig is. Zodra de verzoekster in haar tuin rondloopt, wordt zij op geblaf onthaald. Evenmin kan de verzoekster ongestoord gebruik maken van haar terras.

Zij meent dat de opgelegde voorwaarden niet voldoen om de ernstige geluidshinder te verhelpen omdat de verstoring niet alleen plaatsvindt overdag, maar ook 's avonds en 's nachts. De opgelegde bijzondere voorwaarden verhinderen niet dat de honden ook 's avonds in de tuin kunnen lopen. Tevens gebeurt het regelmatig dat de honden 's nachts buiten lopen, wat wegens het geblaf tot slapeloosheid kan leiden. Ook wanneer de honden binnen in de woning zitten, is er geluidsstoornis waarneembaar.

De impact daarvan blijkt volgens de verzoekster uit een rapport van de Wereldgezondheidsorganisatie (hierna : WGO) waaruit blijkt dat er bij nachtelijk gemeten lawaai binnen in de woning boven de drempels van 32 tot 35 dB(A) en buiten de woning 40 - 42 dB(A), er effecten kunnen zijn op slaap en gezondheid, tevens dat biologische effecten kunnen optreden. Bij blootstelling aan lawaai buiten de woning boven 50 dB(A) is er een verhoogde kans op een hoge bloeddruk en hartinfarcten.

Uit het advies van de provinciale milieudeskundige blijkt dat de verzoekster 's nachts zou kunnen worden blootgesteld aan een stoornis van gemiddeld 63,2 dB(A), gemeten buiten de woning. Hieruit blijkt dat de drempels die de WGO vooropstelt ruimschoots overschreden worden, waardoor de verzoekster een gezondheidsrisico loopt.

7. De verwerende partij antwoordt dat hoewel er bij metingen een overschrijding werd vastgesteld van de vigerende richtwaarde voor geluid in woongebied, zulks om incidenteel geluid gaat, dat het geblaf niet continu aanwezig is en niet uitzonderlijk hinderlijk is. In de avond- en nachtperiode houden de tussenkomende partijen de dieren ook binnenshuis, zoals ook verzekerd door de bijzondere voorwaarden van het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde dat door de bestreden beslissing werd bevestigd.

Gezien het incidenteel karakter van het geblaf, het slechts sporadisch (gedurende het geluidsonderzoek van de provinciale geluidsdeskundige was over een tijdspanne van 2 uur 15 minuten slechts 5 keer geblaf hoorbaar) voorkomen van deze geluidshinder, samen met de opgelegde voorwaarden in de milieuvergunning, kan er evenwel duidelijk geen sprake zijn van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel.

De geluidshinder is, steeds volgens de verwerende partij, niet continu aanwezig en niet bovenmatig hinderlijk. Van overschrijdingen van de richtwaarden voor de avond- en nachtperiode kan volgens haar hoegenaamd geen sprake zijn, gezien de opgelegde milieuvergunningsvoorwaarden.

De vaststellingen van de provinciale geluidsdeskundige wijzen dus niet op de ernst en het moeilijk te herstellen karakter van het voorgehouden nadeel, wel integendeel.

8. De tussenkomende partijen zijn van mening dat de verzoekster ten onrechte geen rekening houdt met de opgelegde bijzondere milieuvergunningsvoorwaarden. De verzoekster zou hierbij bij de uiteenzetting van haar zogenaamde nadeel blijkbaar bewust vergeten te vermelden dat er door de deputatie werd beslist om het besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Dendermonde van 21 mei 2012 te bevestigen, waarbij als bijzondere voorwaarden zijn opgelegd dat de honden 's nachts binnengehouden

moeten worden en dat alle rustversturende activiteiten verboden zijn tussen 20 uur en 8 uur, zodat de verzoekster hoegenaamd niet 's nachts, noch in de avond blootgesteld is aan geluid van de mopshondjes.

De tussenkommende partijen zijn ook van oordeel dat de verzoekster verkeerde conclusies verbindt aan het meetverslag van de provinciale geluidsdeskundige en benadrukken dat in het meetverslag duidelijk is gesteld dat het om incidenteel geluid gaat, zodat het geblaf niet continu aanwezig is.

Bijgevolg kan incidenteel geluid, volgens hen, niet als uitzonderlijk hinderlijk worden beschouwd.

Beoordeling

9. Opdat aan de tweede voorwaarde van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State zou worden voldaan moet een verzoekende partij aantonen dat zij een moeilijk te herstellen en ernstig nadeel zou kunnen ondergaan door de tenuitvoerlegging van de door haar bestreden beslissing.

De in dezen bestreden beslissing legt aan de vergunninghouders als bijzondere voorwaarden met betrekking tot mogelijke geluidshinder op dat de honden 's nachts binnengehouden moeten worden en dat alle rustversturende activiteiten verboden zijn tussen 20 uur en 8 uur.

De naleving van die stringente bijzondere voorwaarden is de regel. Het toezicht op de naleving en de handhaving van die voorwaarden behoort evenwel niet tot de onderhavige procedure.

De provinciale geluidsdeskundige stelt in dat verband dat indien de dieren binnen gehouden worden er zich geen akoestisch probleem van normoverschrijding meer zal stellen gelet op de bouwakoestische isolatie van een

woongebouw, zodat mag worden verwacht dat er noch 's avonds, noch 's nachts overschrijdingen zullen zijn van de vigerende geluidsnormen.

De verzoekster kan bijgevolg bezwaarlijk staande houden dat zij als gevolg van de bestreden beslissing in het door haar aangehaalde scenario zou terechtkomen in een toestand waarbij zij als gevolg van nachtelijk lawaai slaap-, gezondheids- en biologische stoornissen zou kunnen opdoen.

Ook de door de geluidsdeskundige vastgestelde vijfmalige en blijkbaar kortstondige overschrijdingen overdag in een periode van meer dan twee uur van de vigerende geluidsnorm is niet van aard om zulks als een ernstig nadeel te beschouwen.

Ten slotte wordt vastgesteld dat de verzoekster zelf aangeeft dat de verleende vergunning een regularisatie van een exploitatie betreft en dat, indien zij als gevolg van die bestaande exploitatie reeds een ernstig nadeel zou hebben ondergaan, zij evenwel daarvan geen enkel bewijs aanbrengt en zelfs geen gewag maakt van enig gevolg met betrekking tot mogelijke slaap-, gezondheids- of biologische stoornis.

De verzoekster toont derhalve niet op afdoende wijze aan dat zij als gevolg van de thans bestreden beslissing een ernstig nadeel dreigt te ondergaan.

10. Uit wat voorafgaat blijkt dat aan één van de voorwaarden van artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan.

Die vaststelling volstaat om de vordering van de verzoekster af te wijzen.

BESLISSING

1. Het verzoek van Sammy Baert en Brigitte Sabbe tot tussenkomst in het administratief kort geding wordt ingewilligd.

2. De Raad van State verwerpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijftientwintig april tweeduizend dertien, door de Raad van State, VIIe kamer, samengesteld uit:

Luc Hellin,
bijgestaan door

Elisabeth Impens,

kamervoorzitter,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Elisabeth Impens

Luc Hellin